

Recenzja rozprawy doktorskiej "Wyniki leczenia ciężarnych chorych na chłoniaka Hodgkina w materiale Kliniki Nowotworów Układu Chłonnego Centrum Onkologii-Instytutu w latach 1990 – 2020" lekarza Elżbiety Heleny Wojciechowskiej-Lampki

Rozpoznanie nowotworu u kobiet w ciąży stanowi istotny problem kliniczny. Problemy związane z diagnostyką, ustaleniem stanu zaawansowania klinicznego i leczeniem stanowią wyzwanie dla lekarza zajmującego się chora. Ważne jest nieodraczanie diagnostyki aby uzyskać jak najlepsze wyniki wdrożenia odpowiedniego leczenia, które uratuje i być może wyleczy matkę, ale nie zaszkodzi dziecku. Należy pokreślić, że prace dotyczące tej kwestii opierają się na ocenie wyników postępowania dotyczącego zwykle niewielkiej liczby chorych.

Celem pracy lekarza Elżbiety Heleny Wojciechowskiej – Lampki było dokonanie

1. Charakterystyki pacjentek z rozpoznaniem chłoniakiem Hodgkina współistniejącym z ciążą, na podstawie analizy epidemiologii, diagnostyki, leczenia i rokowania tych kobiet
2. Oceny wpływu rozpoznania chłoniaka Hodgkina u matki oraz jego leczenia na przebieg ciąży, porodu oraz parametry urodzeniowe noworodków

Badaniem objęto 162 chore, które były leczone od 1990 – 2020 roku w Klinice Nowotworów Układu Chłonnego NIO-PIB. Analizie poddano dane dotyczące 124 dzieci urodzonych przez pacjentki z analizowanej grupy ciężarnych. Rozpoznanie chłoniaka Hodgkina ustalono na podstawie badania histopatologicznego pobranego materiału. Stadium zaawansowania i podziały diagnostyczne były zgodne z ogólnymi wytycznymi, stosowanymi w onkologii. Analiza dotycząca badanej grupy dzieci uwzględniała ich płeć, wagę i długość urodzeniową, punktację w skali Apgar z pierwszej minuty życia oraz rodzaj porodu i powikłania ciąży.

Dla oceny analizy otrzymanych wyników użyto odpowiednich metod statystycznych.

Na podstawie przeprowadzonej analizy wieloskładnikowej lekarz Elżbieta Helena Wojciechowska-Lampka wykazała, że stan sprawności chorych ocenianej wg skali ECOG miał istotny wpływ na uzyskanie remisji całkowitej(CR), czas wolny od progresji(PFS) i przeżycie całkowite(OS). W analizie jednowariantowej istotny wpływ dla uzyskania CR, oprócz stanu sprawności wg skali ECOG, istotne było także stadium zaawansowania klinicznego, lokalizacja zmian, cecha E i cecha X. Autorka udowodniła w analizie jednoczynnikowej, że na PFS istotny statystycznie wpływ miał stan sprawności wg skali ECOG i stopień zaawansowania klinicznego. Wydłużenie PFS dotyczyło chorych, które otrzymały rtg terapię w dawce równej lub powyżej 30Gy($p=0,0004$). Na OS w analizie jednowariantowej istotny wpływ miał stan sprawności wg skali ECOG, stadium zaawansowania klinicznego, cecha E i cecha X.

Odpowiedź na leczenie uzyskało 98,8% badanych. 92% kobiet uzyskało CR po leczeniu I rzutu. Rokowanie w grupie badanych pacjentek nie różniło się istotnie od rokowania w porównaniu z ogólną populacją chorych na chłoniaka Hodgkina. 56,8% kobiet ponownie zaszło w ciążę. Do progresji, nawrotu lub zgonu najczęściej dochodziło w ciągu pierwszych 2 lat obserwacji. Decydująca większość ciąż, tj. 75,9% zakończyła się porodem. Mediana wagi urodzonych

2.

dzieci wynosiła 3200 g, długość (mediana) 51 cm. Stan dzieci ocenianych w pierwszej minucie życia wg skali Apgar wynosił 10 u 65,7%.

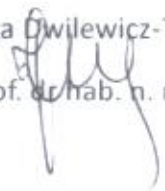
Praca liczy 93 strony, ma typowy układ dla tego rodzaju rozprawy. Literatura liczy 338 pozycji. Użyto odpowiednich metod statystycznych. W obszernym wstępie doktorantka przedstawia dane epidemiologiczne oraz klasyfikację histopatologiczną, czynniki prognostyczne oraz metody leczenia chłoniaka Hodgkina. Omawia dane dotyczące nowotworów złośliwych w ciąży, ze szczególnym uwzględnieniem chłoniaka Hodgkina. Autorka wyniki pracy zobrazowała na 45 rycinach i przedstawiła w 47 tabelach. Lekarka Elżbieta Wojciechowska-Lampka udowodniła, że leczenie kobiet chorych na chłoniaka Hodgkina, będących w ciąży jest skuteczne i pozwala na uzyskanie dobrej odpowiedzi w postaci remisji całkowitej. Leczenie to było również bezpieczne dla dzieci. Doktorantka na podstawie przeprowadzonych badań uzyskała odpowiedź na postawione pytania i osiągnęła cele pracy. Na podkreślenie zasługuje ogromna wiedza i doświadczenie lekarki Elżbiety Heleny Wojciechowskiej-Lampki leczenia kobiet ciężarnych chorych na chłoniaka Hodgkina. Praca ta stanowi istotny wkład doktorantki do pogłębienia wiedzy dotyczącej badanego problemu. Jest to ważne osiągnięcie dla praktyki klinicznej.

Nasuwa się pytanie dotyczące interpretacji wyników badań. Na stronie 100, podano, że brak jest wpływu leczenia napromienianiem (niezależnie czy w ciąży, czy po porodzie), a $p=0,0071$. Czy mylnie podano wynik statystyczny? Druga uwaga dotyczy wniosków, w których podano także interpretację wyników, a to powinno znaleźć się w dyskusji, co zresztą doktorantka uczyniła.

W/w uwagi nie umniejszają wartości przedstawionej rozprawy doktorskiej. Całość pracy oceniam wysoko.

Zwracam się do Wysokiej Rady Narodowego Instytutu Onkologii im. Marii Skłodowskiej-Curie Państwowego Instytutu Badawczego o dopuszczenie lekarki Elżbiety Heleny Wojciechowskiej-Lampki do dalszych etapów przewodu doktorskiego. Rozprawa doktorska spełnia warunki określone w Ustawie z dnia 14 marca 2003 r.

Jadwiga Dwilewicz-Trojaczek
Prof. dr hab. n. med.

3092023